

HANG ÉS KÉP

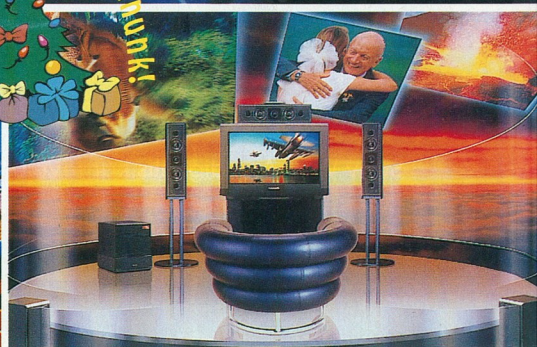
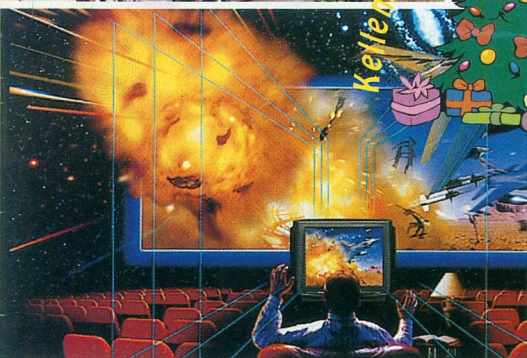
II. évfolyam, 4. szám

Szórakoztatóelektronikai magazin

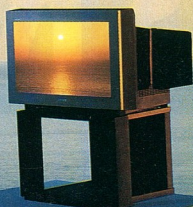
1998. december 10.

HAPPY
birthday
75
hama

75 éves Európa legnagyobb
fotó - audio - video - GSM
tartozékforgalmazója.
Karácsonyi vásárlásaiuk gondoljon
a **hama**® termékeire.
Szüksége lesz rá!

HERTA ajánlat: 8-9. oldal

És mégis lapos a Föld!

Eddig úgy tudtuk, a Föld gömbölyű.

Most azonban megérkezett a Sony FD Trinitron WEGA

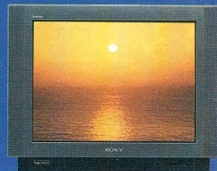
és mindent a feje tetejére állít.

Az új Sony televízió képernyője ugyanis tökéletesen lapos.

Ennek köszönhetően a képernyő szinte teljesen tükröződésmentes,

a torzítás pedig gyakorlatilag nulla.

Sony WEGA, a digitális kor tévéje.

Részletek a márkaboltokban

BUDAPEST Sony Center 318-8671 Murányi Kereskedőház : Lurdy 465-1111 Mammut 345-8200 Duna Plaza 465-1023 Pólus Center 419-4079 Sony Shop 313-9026 Sugár Üzletközpont 383-2315 SaturnTel 250-8627 Sony Szalon 317-4974 Axon Műszaki Szalon 317-5595 BAV-Flórián Üzletközpont 250-0080/173 Informatéka 269-4380 Márvány Kft. 316-2606 MK 375-8643 MK-Dunaház 216-2967 Elektro-Markt-Csepel Plaza 425-8181 Media Markt-Europark 347-1650 Trendex 365-4090 BÉKÉSCSABA Elektroház 66-325-588 HiFi-Mix 66-453-049 DEBRECEN Biki HiFi Shop 52-342-116 Paletta Rt. Luxor Szalon 52-413-062 DUNAHARASZTI MK 24-510-921 EGER Sonsat 36-411-075 GYÖR Murányi Kereskedőház 96-314-369 KAPOSVÁR Elektro Markt 82-315-959 KECSKEMÉT Sony Áruház 76-484-522 Procontrol-Alföld Áruház 76-483-711/121 MISKOLC Paletta Rt. Luxor Szalon 46-384-404 Center Shop 46-412-066 MOSONMAGYARÓVÁR Murányi Kereskedőház 96-217-700 NAGYKANIZSA Elektro Markt- Vöröskő Kft. 93-310-694 NYÍREGYHÁZA Product Kft. 42-416-016 Hi-Fi City/Gulliver 42-403-557 PÉCS HiFi Galéria 72-326-026 Elektro Markt 72-215-879 SIÓFOK Juhász Kereskedőház 84-310-817 SOPRON Murányi Kereskedőház 99-338-445 SZEGED R.A.Trade Szegedi Képviselet 62-480-490 Elektroház 62-325-188 Procontrol 62-472-372 SZÉKESFEHÉRVÁR Elektro Markt - Vöröskő Kft. 22-348-518 SZENTENDRE Fantázia Kft. 26-312-011 SZOLNOK Elektro Markt 56-420-670 Paletta Rt. Luxor Szalon 56-414-319 Tiszavidék Áruház 56-373-911 SZOMBATHELY Murányi Kereskedőház 94-341-727 VÁC Sarokház Kft. 27-312-876 VESZPRÉM Elektro-Markt- Vöröskő Kft. 88-428-200

További információ: www.sony-europe.com

SONY

A szerkesztő gondolatai

Múltról és jövőről

Véleményem szerint az emberek nagy többsége úgy van az év végével, hogy itt az ideje a visszatekintésnek, a számadásnak. Mit sikerült elérnünk, és mit nem, persze nemcsak vissza, előre is tekingetünk. Így van ez a szórakoztatóelektronikában is. Idei utolsó számunk lévén, az alábbi néhány sort az év értékelésére, az előretekintésre szánom. Milyen újdonságok voltak idén, mi várható jövőre?

Ebben az évben – az átlagos felhasználó szempontjából – több figyelemre méltó dolog is volt. Az egyik, hogy (igaz, egyelőre magas áron) a hazai boltokban is megjelentek az asztali DVD-lejátszók, melyek egy-két éven belül alapjaiban változtatják meg az otthoni videós (mozis) szokásokat. Hogy csak néhány előnyét említsem az analóg videotechnikához képest: tökéletes (digitális) kép, surround hang, a rézszekre osztott rögzítésnek köszönhetően villámgyors filmrészletkeresés, többnyelvű feliratozás. Persze hátránya is van az új technológiának, mégpedig egyetlen: a magas ár. De, mint azt a gyakorlat is mutatja, a kezdetben hihetetlen árak évente feleződnek. Tehát logikusan gondolkodva egy év múlva jóval 100 ezer forint alatt lesznek a DVD-készülékek (már ha a gyártók azt akarják, hogy a DVD rövid távon és az otthonok nagy többségében felváltsa az analóg videóaszt).

A másik jelentős terület a digitális kamerák és kamkorderek, illetve a digitális fényképezőgépek tömeges megjelenése. Igaz, az előbbi kettő még nem tartozik az olcsó készülékek közé, mégis szép szám-

ban fognak. Hogy miért? Elsősorban azért, mert egy családi ünnep, vagy utazás alkalmával olyan minőségű képeket és felvételeket készíthetünk, melyek jobbak az analóg mősoros kassetta képminőségénél, és mindez stúdiómunka nélkül. A digitális fényképezőgépek viszont már nálunk is egyre több ember kezében láthatók.

Igaz, ezek képminőségben még nem közelítik meg a hagyományos ezüstalapú gépeket, viszont az itt szerzett hátrányt a szolgáltatásokkal és többféle felhasználási területtel igyekeznek pótolni.

És mi várható a jövő évben? Nem kell ahhoz jósnak lenni, hogy kijelentsük, a már többször eltemetett és újraleszített minidisc végleg megveti a lábát az európai piacon, olyannyira hogy nyugati szakértők szerint öt éven belül a hagyományos CD piaca ötven százalékát már a minidisc uralja.

Várható a DVD és a vele összekapcsolható surround hangrendszer erősödése. A digitális fényképezőgépek teljes hatalomra törése előtt (vagy mellett?) az APS-technológia is jó pár követőt szerez magának.

A televíziók és megjelenítők terén pedig egyértelműen a digitális és plazmatévéké a következő néhány év(tized).

Mindez értünk, nekünk, a mi kedvünkért.

Így hát joggal zárhatom soraimat azzal, hogy a szórakoztatóelektronika terén egy jó év van mögöttünk, és egy még jobb áll előttünk!

Klátyik István

(ice@comptech.hu)

NÉPSZABADSÁG
HANG ÉS KÉP

A Népszabadság-Computer Technika szórakoztatóelektronikai magazinja Internet:

http://www.comptech.hu/kepeshang

Lapalapító: PersonArt Kft.

A szerkesztőbizottság elnöke: Lónyai László

Felölös szerkesztő: Seleszt Ferenc

Szerkesztő: Klátyik István

Munkatársak: Dujcsik Mariann,

Gecse Mariann, Szabó Gabriella

Kereskedelmi igazgató: Bíró Csilla

Hirdetési igazgató: Gyuráki Attila

Lapmanager: Kiss Brigitta

Kiadja a Népszabadság

Részvénytársaság

Felölös kiadó:

Lengyel L. László, vezérigazgató

Szerkesztőség és reklámiroda:

PersonArt Kommunikációs Ügynökség
1141 Budapest, Komócsy utca 5-7.

Telefon: 469-30-30, Telefax: 469-30-40

E-mail: comptech@comptech.hu

CompuServe: 100324,654

Tördelés, tipográfia: PersonArt

Nyomás: Révai Nyomda Kft.

Microsoft hangrendszer

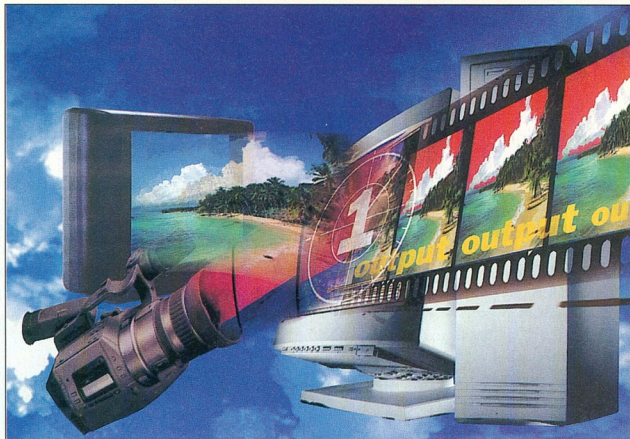
(TechnoFILE) Aki úgy érzi, hogy számítógépes rendszerében nincs eléggé jelen a Microsoft, ezentúl multimédia hangrendszerét is tőlük vásárolhatja meg. Valószínűleg a karácsonyi vásár egyik slágerterméke lesz a Digital Sound System 80 hangrendszer, mely két „szatelit” hangszugárzóból és egy az erősítővel egybeépített szubbasszus (melynyomó) dobozból áll. A 80 watt teljesítményű PC-hi is az újabb gépek USB portjához csatlakozik, míg a hagyományos felépítésű számítógépeken a Sound Blaster kompatibilis kártyán keresztül köthető be.

Írható DVD

(TechnoFILE) Az írható és újraírható CD-k (CD-R és CD-RW) világpiacának 75 százalékát magának tudó Hewlett-Packard Company, a Mitsubishi Chemical Corporation, a Philips Electronics N.V., a Ricoh Company Ltd., a Sony Corporation és a Yamaha Corporation bemutatták az újraírható Digital Versatile Disc (DVD+RW) prototípusát. A közösen kidolgozott szabványoknak megfelelő készülék várhatóan még idén megérkezik az észak-amerikai üzletkebe, Európában pedig jövő tavasztól leszi kapható. A DVD+RW 3GB – 1800 darab hagyományos floppyval egyenértékű – cserélhető tárolókapacitást biztosít a felhasználók számára. Az alkalmazott Multi-Read technológiának köszönhetően a DVD+RW meghajtó CD-ROM, CD-R és CD-RW lemezek olvasására is egyaránt alkalmas.

Philips CD-másoló deck

(Hi-Fi World) Még a boltokba sem került, máris viharos indulatokat kavart a Philips új Dual Deck CD-Recordere. A készülék segítségével a CD lemezek minden korábbiánál egyszerűbb módon, egyazon gépbe helyezve, dupla sebességgel másolhatók. A Dual Deck egyszeri (CD-R), vagy többször használatos (CD-RW) lemezek frására egyaránt alkalmas. Az IFPI (Nemzetközi Hanglemezipari Föderáció) barátságtalan lépésnek tartja, hogy a

Philips a szervezett véleményét figyelmen kívül hagyva előzetesen nem konzultált velük.

Űrkamera

(Munkatársunktól) John Glenn űrutazása során egy némileg módosított Kodak Professional DCS 460-as digitális fényképezőgépet használt, hogy képeket készítsen a Földről. A Johnson Űrközpontba küldött képek a feldolgozás után a <http://shuttle.nasa.gov> és a <http://www.kodak.com/go/earthpics> weboldalakon jelentek meg. Érdeklenség, hogy a weboldalakon kiválasztott képekből a Kodaknál színes nyomat rendelhető meg.

DVD játék Dolby-hanggal

(Munkatársunktól) A Dolby Laboratories meg kívánja vetni lábát a számítógépes játékok területén is. Erre utal, hogy a novemberben Las Vegasban megrendezett COMDEX kiállításon az amerikai Psychosis cég Lander néven olyan DVD játékot mutatott be, melyet Dolby Digital 5.1. térhanggal láttak el. A DVD-ROM nyújtotta nagyobb kapacitás lehetővé teszi a jó minőségű, többszoros hang alkalmazását. Ezzel a DVD-ROM programok olyan új dimenziót adhatnak, mely a 650 MB kapacitású CD-ROM-on egyszerűen fizikailag nem volt lehetséges.

Onkyo MiniDisc

(Munkatársunktól) Az írható CD és a MiniDisc versenyében újabb játékos szállt ringbe. Az Onkyo 430 dolláros áron kínált MD-2321 MiniDisc készüléke bizonyára a kényesebb vásárlók igényeit is kielégíti. A 20 bites készülék két digitális bemenettel és egy digitális kimenettel rendelkezik. Ezen kívül beépített mintavétel konverterrel és a számára nem szabványos digitális jeleket is képes átalakítá-

ni. Az MD-2321 természetesen rendelkezik a MiniDisc készülékekénél megszokott valamennyi szolgáltatással, beleértve a sokoldalú szerkesztési lehetőségeket is. A 10 másodperces „anti shock” (rázkódásvédő) memória pedig akár egy budapesti buszon is lehetővé teszi a hangkimaradás nélküli zeneélméletet.

Érints meg!

(Hi-Fi World) Az új Sharp (VL-PD1U) digitális videokamorder legszembetűnőbb jellemzője az a négyhüvelykes (kb. 11 cm) számen érintésérzékeny képernyő, melyről a kamera legtöbb lejtászási és felvételi funkciója vezérelhető. Természetesen ugyanez a képernyő a felvételek készítésekor és a visszajátékszór monitorként is szolgál. Az eyecek mellett S-Video kimenettel is rendelkező, fényképek készítésére is alkalmas kamera kielégíti mind a félprofesszionális videózás, mind a multimédia-készítés igényeit, de nem elérhetetlen a családi és úti felvételek készítő számára sem. A tiszteres optikai és a negyvenszeres digitális zoomnak köszönhetően a kamera igen rugalmasan használható.

Extrém rádió

(HiFi News) A Kenwood új termékcsaládja első tagját készülni megjelentetni jövő tavasszal. A Vogelguide névre keresztelt hordozható rádió rendeltetése, hogy extrém körülmények között is megbízhatóan, kitűnő hangminőséggel működjön. A könnyű, de a külső hatásoknak rendkívül jól ellenálló titánium külső, a mínusz 20 fokos hideget és a vizet egyaránt tűri és alkalmazható teszi a Vogelguide-ot arra, hogy a hegymászók, sízők, szőrözők kedvencek válnak. A Vogelguide extra szolgáltatásai közé tartozik 15 perc felvételkészítési és 1 perc üzenethagyási lehetőség a felvétel készítése felvezető alapú, a készülék mozgó alkatrészét nem alkalmaz.

„Bár még nem tudjuk pontosan, mire való, de biztosak vagyunk benne, hogy óriási jövő előtt áll”. Válahogy így hangzott az a nyilatkozat, melyet az egyik interaktív CD-ért felelős Polygram-főnök adott a szak-sajtónak még valamikor a nyolcvanas évek első felében. Talán még ma sem vagyunk teljesen tisztában a multimédia CD-k lehetőségeivel, de legalább már sejtünk valamit.

Multimédia-műhely

Hogyan készül az MM-CD?

az elmúlt években sokat tisztult a kép. Ennek köszönhetően több olyan szoftvercsomag is megjelenhetett a piacon, melyek segítségével – elvileg – akár programozói tudás nélkül is készíthető multimédia.

Az amerikai Asymetrix cég Multimedia Toolbook programcsomagja hosszú idő óta a fejlesztők egyik kedvence. A program segítségével a multimédia elemei könyvtálszerű egységekbe rakhatók, majd ezek a könyvtárak a szerzők által megálmodott kapcsolatba rendezhetők. Ha azt szeret-

van. A Toolbook elsősorban az írott szövegen alapuló multimédia-programok fejlesztésénél használható igen jól, de akad olyan CD (például a Profi-Média Kft. Lopva angolul című multimédia CD-je), mely a program lehetőségeinek határáig eljutva igen látványos megoldásokat valósított meg.

A látvány, a mozgás, a csillogás (vizuális hatások) az esetek nagy többségében a Macromedia cég Director programjának erőssége. A Toolbook könyvszerű felépítésével szemben a Director segítségével egyfajta interaktív film épül. A „szereplőket”, az egyes grafikákat, szövegeket, videókat és hangokat a szerző egyszerűen az egér segítségével rendez el a „filmkockákban.” Az egyes rétegek (például háttér, felirat, nyomógomb) szabadon helyezhetők egymás alá-fölé. A sokoldalú kezelőfelület és a program nyújtotta rendkívüli rugalmasság ellenére a Directorral dolgozó fejlesztők is eljut egyszerűen a határáig, mikor az adott elképzelés nem megoldható. Természetesen a Directorhoz is tartozik egy megfelelő forgatókönyvíró nyelv, a Lingo. Amit már ennek segítségével sem lehet megvalósítani, azt valószínűleg nem is érdemes. Vagy mégis? A Director is azok közé a programok közé tartozik, melyhez külső cégek is fejlesztenek csatlakoztatható (plug-in) szoftvermodulokat. Mivel ezek száma szinte napról napra nő, újabb és újabb látványos megoldások állnak a fejlesztők rendelkezésére.

Pécsi Ferenc
(peccsif@mail.mata.vu)

nénk, hogy az oldalakon elhelyezett tárgyak, menüpontok, vagy „nyomógombok” valamilyen eseményt váltásnak ki, akkor általában már a Toolbook saját programozási nyelvére, az OpenScriptre is szücség

Néhány száz oldal gépelt szöveg, pár tucat fénykép, fél óra zene, néhány perc videó, egy kis grafika – valamilyen hasonló leltár áll össze akkor, ha elemre bontva próbáljuk megvizsgálni, miből is áll egy multimédia-program.

A „multimédiás” gondolkodásra is erőteljesen hatnak a technikai korlátok. Már egy ötlet felmerülésekor is ott motoszkál a szerző fejében a bűvös 650-es szám, 650 MB ugyanis a felső határ, legfeljebb ennyi információ fér egy CD-ROM-ra. Ha tehát például egy marslakóról szóló CD-ROM-ot szeretnénk készíteni, célszerű már a forgatókönyvvel együtt egy idő/lemezkapacitás kalkulációt is készíteni.

A szövegek általában igénytelenek. Jó esetben csak olyan módon, hogy kevés tárolókapacitást vesznek igényben. Az magas kivitelű, nagyméretű grafikák, fényképek már több helyet követelnek. Itt kezdődnek azután a soha véget nem érő számolgotások, mivel az adott CD-kapacitás optimális kitöltése érdekében minőségi kompromisszumokat kell felvállalni. (Az ügyesen alkalmazott képtömörítési eljárásokkal általában viszonylag fájdalommentesen megtakarítható jó néhány megabájt.) Egyszeriny CD-minőségű szerző hang 10 MB helyet „emészt” fel. A hi-fi helyett jöjjön hát a low-fi (alacsony hanghűség), a 8 bites, 22 kHz mintavétel, vagy még gyengébb hang. A videóval – mivel még nagyobb adatszűrtyéssé válik a szó – még rosszabb a helyzet. A realitásokat figyelembe véve legfeljebb 1/4 képernyő méretű, erősen tömörített „mozi” jöhet szóba.

Míg a kezdeti években a multimédia CD-szabványok kuszasága és egyedi fejlesztésű szoftverek sokasága bonyolította a helyzetet,

Nehéz megmondani, ki is az alkotója egy multimédia CD-ROM-nak. A szerző – esetünkben marslakó szakértő – ismerője szakterületének, de még életében nem látott számítógépet. A programozó a C++, a Visual Basic és egyéb nyelvek virtuózja, millió program ismerője, de fogalma sincs a marslakók világáról. A producer a szakértőn és a programozón kívül grafikusokat, animátort, zeneszerzőt is ismer, túl van tíz multimédia-produkción és egy infarktuson. Ő az, aki igazán semmihez sem ért, de a produkció valamennyi elemét átlátja.

Itt a karácsony a nyakunkon, tervezgetünk, számolgatunk, mit és kinek fogunk vásárolni. Valakinek csak egy 2-3 ezer forintos ajándékra van pénze, a többség azonban erre az eseményre időzíti a nagyobb műszaki cikkek beszerzését. De nem mindegy, hogy hol vásárolunk, mennyiért és milyen feltételekkel.

A legfontosabb szempont az üzlet kiválasztása. Ha végre sikerül rávenni a családot (roszabb esetben anyósunk is velünk tart), hogy egész éves megtakarított pénzünk jelentős részét egyetlen szórakoztatóelektronikai cikkre költjük, érdemes nagyon megfontolnunk, hogy hol is akarunk vásárolni. Az üzlet kiválasztása manapság egyre kevésbé jelent gondot, a gombamód szaporodó bevásárlóközpontok mindegyikében található szórakoztatóelektronikai bolt. Amellett, hogy megrökönyödve bámulunk a legkülönbözőbb műszaki csodákra, érdemes egy pillantást az árcédulára is vetni.

Miközben nyakunkba vesszük a várost, és azt próbáljuk kitalálni, hogy „ez a kis ezüst micsoda miért is kerül többre, mint félévi fizetésem?” minden esetben érdeklődünk az eladónál, hogy van-e, és ha igen, milyen hosszú a készültre adott garancia (ismertebb nevén: jótállás). Érdemes kérdezősködni, mivel sok készülék –

elsősorban a televíziók – esetében a szokásos egy évnél hosszabb is, rövidebb is lehet a garancia ideje. Az sem árt, ha karácsony előtt néhány héttel vásároljuk meg a „gépet”, mivel az ünnepek közeledtével egyre olcsóbban juthatunk a kismélt ajándékhöz. Joggal mondhatjuk: „a türelem tízezreket terem”.

Miután mindennel megvagyunk, és egy-két forró fürdő segítségével kipihentük az üzletjárás fáradalmait, jöhet a vásárlás.

Magyarországon a tévék, videók, mini hi-fi-tornagy vásárlása jöhet szóba az év legnagyobb ünnepének alkalmával.

Tévék esetében a legkisebbtől a legnagyobbig, a lapostól a plazmáig minden kapható. Mint az élet sok más területén itt is igaz, hogy igényeinknek kizárólag pénztárcánk szabhat határt. Az átlagos hazai vásárló az 55–60 ezer forintba kerülő készüléket vásárolja leginkább. A nagyobb képméretű (70–100 cm közötti) és

több szolgáltatást nyújtó televízió márkától függően általában 80–200 ezer forintba kerülnek. Az igazi csemeget jelentő házi-mozi készülékekért (egy méternél nagyobb képátoló, beépített Dolby erősítő és hangszórók, kép a képből funkció, stb.) akár egymillió forintba is kerülhetnek, vagy még többre.

A videók terén nincsenek ekkora különbségek. A „legrosszabb” videó is négyfejes, számtalan szolgáltatással rendelkezik, és általában nem haladja meg az ötven ezer forintot, a következő lépéscsokkot a hatfejes és hi-fi sztereó videók jelentik. Itt már nagyon fontos, melyik gyártótól vásárol-

unk, mert a különbség negyven ezer forint is lehet, ezek a készülékek egyébként a 70–150 ezer forint közötti ársávban kaphatóak. Végül érdemes megemlíteni az S-VHS videókat is, amelyek ugyan nem tartoznak az átlagos magyar család karácsonyi bevásárlási listájához, de azért ezekből is fogynak. Árunk 100–150 ezer forint között mozog.

Igazi „káosz” a mini hi-fi piacán van. Megtalálható itt a húsz ezer forintostól az egymilliósi berendezésig minden. Érdekes jelenség, hogy míg a televíziók terén hajlamosak vagyunk a kisebb és olcsóbb készüléket választani, addig a hi-fi-közül inkább a drágább mellett tesszük le voksunkat. Ezen a téren a 100 ezer körül japán gépek a nyerők.

A „kedvenc ajándékok” osztályába tartoznak még fényképezőgépek és az autórádiók is. Előbbinél a 15–35 ezer forint közötti full automata masinákat részesítik előnyben, még az utóbbinál ismét csak a „jobbát, de drágábbat” elv érvényesül.

Végezetül csak annyit, hogy akinek nincs elég pénze az áhított készülék megvásárlására, annak érdemes erősen elgondolkodnia a részletfizetés lehetőségén.

Kláyik István
(ice@comptech.hu)

Áruhiteltek

A nagy bevásárlóközpontok általában egy bankkal szerződnek, hogy az üzleteikbe betérőt az áruhiteltekkel még inkább rábíriák a pénzköltésre.

Az OTP áruvásárlási gyorskölcsönéhez legalább havi 25 ezer forintos nettó fizetéssel kell rendelkeznie a delikvensnek. A legkisebb felvehető összeg 30 ezer, a maximum 300 ezer forint. A választható leghosszabb futamidő 36 hónap. A kezelési költség futamidőtől és folyószámlától függ, 1-3 százalékra tehető, és kezes nem szükséges az összeg felvételéhez.

A Postabank áruvásárlási kölcsönének fedezeteként az adós és a kezes fizetése szolgál. A minimum felvehető összeg 40 ezer, a maximum félmillió forint, ám a postabanki folyószámlára rendszeres jövedelemátutalással nem rendelkezőknek 200 ezer forint. A kölcsönt 24 hónapon belül kell visszafizetni. A kezelési költség egy évben legalább 2 ezer forint, legfeljebb évi 2 százalék.

A Budapest Bank áruhitelének összege 20 ezer forinttól 300 ezerig terjed. Kezes szintén nem kell a kölcsön felvételéhez. A futamidő 6–24 hónapig terjedhet.

A gyorskölcsönök felvétele pillanatok alatt megtörténhet, amennyiben az igénylő a személyi igazolványát és egy másik, a személyazonosságát igazoló papírt, a munkáltatói jövedelemigazolását, a legutolsó havi közüzemi, kifizetett számláját magával viszi.

AGFA Agfa

A tökéletes kép

Digitális fényképezőgépek Szakember

3x2 Zoom, 1600x1200 képpont
Eltárolható objektív
Cserélhető memóriakártya
AKKUCSOPLET-GYORSTÓLTÓ

Disztribúció:
Budapest
I. ker. Attila út 133.
Telefon/Fax: 212-1008
Győr, Tihanyi A. út 2.
Telefon/Fax: (96) 502-200

Az ajándékozás örömet többségünk szereti megörökíteni, hogy később visszaidézhesse azt a bizonyos hangulatot. De ha már fotózásnál tartunk, mire is kell figyelni az esős, havas, jeges hónapokban, és milyen körülményeket érdemes szem előtt tartani a karácsonyi-szilveszteri-újévi felvételek készítésénél?

Képek karácsonykor

Télen általában kevesebb a fény, alacsony jár a nap, hamarabb sötétedik, nagyobb a borús, párás napok aránya. Ez azonban senkit ne riasszon el a fotózástól, megfelelő érzékenységű filmre ilyen időben is hangulatos, jó képeket készíthetünk. Ehhez legalább 200 ASA érzékenységű film kell, de még jobb a kétszer érzékenyebb, 400 ASA-s film.

Nagyon figyeljünk az ajándékatadás pillanatán, ilyenkor általában csak a gyertyák, csillagszörök fénye áll rendelkezésre. Ilyenkor mindig használjunk vakut is, hiszen nélküli csak csodálatos határos módon sikerülhet a kép. Miután már mindenkii „lekapunk” a családból és a filmünk is elfogyott, ne dobjuk el a kis műanyag kapszulát, az elfényképezett filmet ebben tárolhatjuk a legbiztonságosabban.

Ha esetleg kint is kedvünk szottyan néhány kockát kattintani, a nagyobb érzékenységű film a havas környezetben sem felesleges. Ilyenkor a hó miatt az ember sokszor úgy látja, van elég fény, de ez csalóka, a hó inkább csak a kontrasztot növeli, nem világítja meg felvételünk tárgyát.

Nézzük erre az elképzelhető legegyszerűbb példát, amikor éppen nem süt a nap, és havas háttér előtt szeretnénk megörökíteni

teljes alakban – tehát viszonylag távolabbról – egy nekünk kedves személyt. Nagyításkor derül ki, hogy az alak sötét maradt, a ruházata még látszik, de az arcvonásai alig. Miért? Mert a világos háttér „becsapta” a fénymérőt (már ha van gépünkön). Ez ugyanis alaphelyzetben átlagot számol a kép felületére, a kép közepét valamilyen arányban jobban figyelembe veszi, de ez többnyire kevés, a nagy fehér felület miatt túl rövid ideig világítja meg a filmet.

A drágább gépeken a fénymérő nemcsak átlagoló, hanem pontmérésre (spot) is állítható, amikor a kép egyetlen pontján méri a fényt. Ezt a pontot természetesen állítsuk a főtémára, ezzel a túl világos háttér hatását kiküszöböljük. Egyszerűbb módszer, hogy menjünk olyan közel az alakhoz, hogy az már kitöltsa a képmező nagy részét, vagyis a világos háttér ne befolyásolja a fénymérőt. Minden egyes exponálás előtt alaposan tanulmányozzuk a majdan szereplő részleteket. Az anyósunkat ugyanis kizárólag az érdekli, hogy ő jól látható legyen a képen, ha ez nem így van, bármit mondunk is, ügyis kébalkezesként leszünk elkönyvelve.

Sándor László

(comptech@comptech.hu)

Ant(Z), a hangya

A számítógépes grafika fejlődése a 90-es évekre odáig felért, hogy a Disney felkérte a PIXAR nevű stúdiót, készítsen el egy teljes egészében számítógép által létrehozott nagyfilmet, a Toy Storyt. A film sikerén felbuzdulva más stúdiók is nekiláttak saját számítógépes animációs filmjük elkészítéséhez. A második ilyen produkciót bemutató cég a Pacific Data Images nevű stúdió, amelynek Antz című filmjét a Spielberg-féle Dreamworks adja ki. A történet szerint egy hangyakolónia életképes pillanathunk be, természetesen a fő szál itt is egy szerelem kibontakozása. Érdekes, hogy az alkotók a hangyáknak hús-vér emberekről mintázták személyiségük van. A főhőst Woody Allenről, a főhősnőt Sharon Stone-ról mintázták. De feltűnik a filmben például a Gene Hackman-, Sylvester Stallone- és Christopher Walken-szerű hangya is.

Az egyik legnagyobb probléma a hangyák arcmozgásának kivitelezése volt. Az animátorok két rendszer közül választhattak: a legösszetettebb verziót, amiben az összes izmot vezérelni lehetett, vagy a kevésbé bonyolultat, amit viszont egyszerűen és gyorsan lehetett kezelni. A bonyolultabb verzióban mind a 300 arcmizot külön-külön lehet irányítani, persze ez nagyon lassítottá volna a munkát, ezért beállítottak rajta olyan alapmozgásokat, mint a pislogás, a száj kinyitása, vagy például a mosolygás. Ezután az animátor a jelenethez illő izommozgásokat hozzáadta az arckifejezéshez. Mivel ilyen fokú részletességre nem volt szükség, mindenhol kifejlesztettek egy sokkal egyszerűbb rendszert.

Ezt a másodlagos karaktereknél használták. Itt előre beállított kifejezések voltak, az izmokat nem lehetett irányítani. Az animátorok – lévén élő emberekről mintázták a szereplőket – rengeteg filmet megnéztek az adott színészről, tanulmányozva mozgását és arcmimikáját.

Nem volt egyszerű feladat – mivel egy nagy hangyakolóniáról van szó – a sok hangya animációjának elkészítése sem. Sok jelenetben több ezer hangya látható, ezért már az elején világos volt, hogy valami programot kell fejleszteni, ami automatizálni tudja a hangyasereg mozgását. A kisebb hangyacsoportoktól a több ezer hangyát számláló csatajelenetekig meg kellett animálni a hangyákat. Két rendszert fejlesztettek ki ide is. Az elsőben 50 karakterig lehetett kezelni a hangyákat. Ennél a programnál egy emberi animációs programot vettek alapul. Különböző fejeket, testalkatokat gyártattak le a programmal, amiket később egymáshoz illesztettek (rendeltek), így készítve el a variációk ezreit. Előre elkészítettek több mint 200 olyan animációs fázist, mint a járás, futás, harcolás, sörvívás, táncolás. Ezt az animációs rendszerükben addig keverték, míg 2000 különböző animációs mozgás létre nem jött. Az animációs rendezők egy domb alá juttatták a hangyát, megadták, hogy az menjen fel a dombra, ekkor a program kiszámította a teljes animációt, amit utána az animátorok ellenőriztek és kijavíthattak.

Weszély Zoltán

(danger@mail.matafv.hu)

RX-DS28

Nagy teljesítményű hangzásért: 2x10 W kimeneti teljesítmény (effektív)
3 dimenziós térhangzás
digitális, szintézises hangológység
új, előlről nyíló CD tálca
XBS (Extra Bass System) –extra mélyhangkiemelés

Ár: 39.990.-Ft

20% előleg +19 havi részlet 2054.-Ft/hó

RQ-X05

Egy elemmel működő rendszer, mely 24 órás folyamatos lejátszást biztosít (1 db LR típusú elem használva)
Elem energiaszint ellenőrző LED
Teljes logikai vezérlésű automatikus oda-visszajátszás
Kazettatartó rögzítő rendszer
Műsorszámkeresés 3 műsorszámig
Dolby B zajscökkentő

S-XBS (extra mélyhang rendszer)
Szalagfajta választó (metál/krómdioxid és normál)
Kettős fejstabilizátor

Ár: 14.990.-Ft

NV-HD630EE

Hi-Fi szerző hang (NICAM/A2)
Multi Intelligent Control II
Q-Link funkció
ShowView
Intro Jet Scan
Programlista keresés

NTSC felvételek lejátszása PAL rendszerű Tv-n

Beépített PDC / VPS dekódor
2 Euro AV csatlakozó
Gyerekl zár

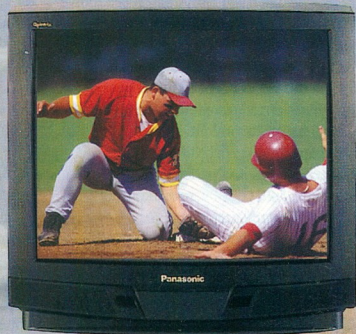
Fekete és ezüstszürke színekben

Ár: 99.990.-Ft

20% előleg +24 havi részlet 4377.-Ft/hó

HER

LURDY ház Bp IX. ker., Könyves K. J.
PÓLUS Center Bp XVI. ker., Szentmihályi út 23.
Bp III. ker., Vörösvári út 23. Tel./fax: 368-8864, Bp k
PLAZZA üzletközpont Bp X. ker, Keresztúr utca 10.
Számítástechnikai szaküzlet és szerviz: Bp VII. ker., Rózsákert utca 10.
ERZSÉBET Áruház Bp XX. ker., Kossuth utca 10.
RÓZSAKERT Bp II. ker, Gábor Áron utca 10.

TX-25/MD4 Ár: 129.990.-Ft

+24 havi részlet 5762.-Ft/hó

TX-28/MD4 Ár: 159.990.-Ft

+24 havi részlet 7090.-Ft/hó

Panasonic

TA

UJ!
 12-14. Tel./fax: 456-1131
 út 131. Tel./fax: 419-4020
 ker., Belgrád rkp. 12. Tel./fax: 266-5052
 si út 73. Tel./fax: 262-3164
 , Dohány u. 37. Tel./fax: 322-7846,
 . u. 33. Tel./fax: 285-6004
 74-78. Tel./fax: 391-5840 **UJ!**

NV-EX 1EG

Szuperkarcsú és könnyű kivitel (440g)

2,5"-os LCD

Szuper képstabilizátor

20/100-szoros digitális zoom

Digitális képeffektek lejátszáskor is

Változtatható sebességű keresés

0,9 mp-es turbo zoom

Ár: 499.990.- Ft

B/25MD4

ve 25"-os Quinrix képcső
 funkció
 vételi rendszer (NICAM, A2)
 ítésmű magyar nyelvű menürend-
 (SD)
 atikus hangolás

ndék állvány minden 25"
 -os Panasonic TV-hez

NV-RX22EG

42-szeres digitális zoom & 21-szeres optikai zoom

digitális képeffektek lejátszáskor is (5 üzemmód)

F 1.6 Széleslátószögű és nagy fényerejű objektív

Felvételkészítés lehetősége rendkívül alacsony 0,3 lux megvilágításnál

Automatikus energiatakarékos üzemmód és véletlen felvétel elleni védelem

Teljes automatikus funkciók és kézi beállítási lehetőségek

**Ár: 129.990.-Ft 20% előleg +24 havi részlet
 5762.-Ft/hó**

20% előleg

20% előleg

SC-AK45 2x100W effektív

Sztereó erősítőkimenet: 2x100W (effektív)

3D térhangszákepek

Mash 1 bites digitális/analog átalakító

Egyedi 5 lemezes CD-váltó

Kvarc szintérezes digitális hangolóegység

24 memória

**Ár: 99.990.-Ft 20% előleg +24 havi részlet
 4377.-Ft/hó**

SC-EH600 Mini Hi-Fi tornyok

Dolby Pro Logic hangzástér házi-mozi üzemmód

Kimenő sztereó teljesítmény: 2 x 100W (effektív)

Három Dolby üzemmód

Dolby B zajcsökkentés

3 utas hangszárgázrendszer

5 lemezes CD-váltó

Album szerkesztése a CD-ről

Hétre programozható időzítő

Ár: 169.990.-Ft (Felvétel/lejátszás/kikapcsolás)

20% előleg +24 havi részlet 7534.-Ft/hó

Technics

MiniDisc a gyakorlatban

Nem egyszerű a feladat, ha össze kell hasonlítani az almát a szilvával, bár mindkettőben közös, hogy gyümölcsök. Az sem könnyíti meg a kritikus dolgát, ha a szilva nem egymagában, hanem egy gyümölcsös-kosár részeként lesz a vizsgálat tárgya. Persze nem a gasztronómiáról szólnak a következő sorok, hanem az egyre jobban terjedő MiniDisc két típusáról.

A hasonlat azért került az írásba, mert a két készülékben csak a MiniDisc a közös. Az egyik egy EISA-díjas csúcsmodell, a Sony MDS-JB920, a másik egy „közönséges” monitorony, a Kenwood RXD-980MD, amelyet a Herta áruházról kaptunk kölcsön.

A két készülékből természetesen csak a közös részt, a MiniDisc egységet hasonlítottuk össze. Itt sem a műszaki paramétereket néztük, mert a hífis tapasztalatok szerint ezek nem igazán mutatják meg, hogy milyen hangot ad valójában. Ráadásul az adatok kísértetiesen hasonlítanak, vagyis az átvitel 20 Hz-től 20 kHz-ig tart, a nyávgóság gyakorlatilag mérhetően, a dinamika 100 dB feletti. Igaz, ezeket csak akkor lehet az életben is reprodukálni, ha a lánc minden szeme ugyanezt a minőséget tudja, ehhez pedig nagyon mélyen kell a pénztárcába nyúlni.

Hogy mást ne mondjunk, az MDS-JB920-nál a jelek nem csak a hagyományos árnyékolt kábelen jönnek ki, hanem koaxiális, sőt optikai, üvegszál-as csatlakozón is. Ez utóbbi nem csak óriási sávszélességet biztosít, hanem abszolút zavartmentes átvitelt is. Igaz, a lehetőség kihasználásához speciális erősítő is kell, optikai bemenettel, és ezt nem adják olcsón. Nekünk sem volt ilyen, így azt a megoldást választottuk, hogy a CD-ről készített felvételeket fejhallgatóval tesszük tük.

Legnagyobb meglepetésünkre egy átlagos fejhallgatóval gyakorlatilag nem tapasztaltunk különbséget a készülékek hangja között, pedig a Sony egyedül annyiba kerül, mint a Kenwood,

kiegészítve egy kazettás deckkel. Ezért a fejhallgatót egy csúcsmodellre cseréltük, és itt érezhető volt az MDS fölénye.

A szolgáltatásoknál már nagyobb volt a különbség. A Sony annyi funkciót tud, hogy megismerhetők és kihasználásukhoz némi túlzással tanfolyam kell, míg a Kenwoodnál láthatóan az egyszerű kezelhetőség volt a legfőbb szempont. A digitális – optikai és coax – bemeneteknek köszönhetően az MDS-nél minőségromlás nélkül másolhatunk oda-vissza, akár többször is. Ez azoknak lehet fontos szempont, akik ilyen stúdiót akarnak összehozni. A szerkesztési alapfunkciókat az RXD is tudja. A legfontosabb különbség a digitális bemenet hiánya, így minden másolásnál romlik a minőség. Szerencsére ez a CD-ről MD-re való másolásnál, vagyis egy saját korong összeállításánál szinte észrevehetően.

Óriási előnye a MiniDiscnek, hogy szemben a kazettával itt azonnal a kívánt felvételhez ugorhatunk, és az sem okoz gondot, ha egy húsz másodperces felesleges rész helyett mondjuk három perccel kell felvenni. A kazettáknál ilyenkor óhatatlanul betérlőnünk az értékes részbe is, az MD-nél a megmaradó rész egyszerűen „hátracsúszik”. A rendszer kivül sokféle szerkesztési lehetőség, a számok feliratozása, a kisebb méret is az MD mellett szól. De a döntő érv, a felvételek CD-minősége, és ez valószínűleg eldönti a versenyt a két technológia között. A kazetta napjai „meg vannak számlálva”.

L. L.

(llonyai@comptech.hu)

Kis házi lemezygár

Az otthoni, saját audio CD elkészítése sokáig elérhetetlen álomnak tűnt azoknak, akik nem tudták a borsos áron kínált készülékeket megvásárolni, vagy nem rendelkeztek számítógépre kapcsolható CD-íróval. Ez ma már nem így van...

A Philips – Európa nyugati felén – pont egy évvel ezelőtt rukkolt ki a CDR 870 típusjelű, kifejezetten otthoni másolásra ajánlott készülékével. A továbbfejlesztett típusokra – CDR 880, illetve CDR 765 – sem kellett sokat várni, így ma már bárki kedve szerint rögzítheti kedvenc dalait, akár lézerlemezre is. Az utóbbi érdekessége, hogy két meghajtóval készült, melyek közül az egyik írni és olvasni, míg a másik csak olvasni képes. Feltételezve, hogy olvasóink többsége rendelkezik valamilyen hifivel, ezzel a kedvezőbb árűvevű CDR 870 típusú készülékkel kapcsolatos tapasztalatainkat közöljük.

Az első és mindenképp pozitív élmény a könnyű, laikusok számára is átlátható kezelhetőség. Ennek köszönhetően bármiféle műszaki zsonglörködés nélkül archiválhatjuk bakeliten lévő dalképeinket, vagy készíthetünk háziilag válogatás CD-t. Szintén kellemes meglepetés, hogy ez a típus optikai, koaxiális, azaz digitális és analóg bemeneti jeleket egyaránt képes fogadni, így bármilyen otthoni lévő készülékre ráköthető.

Ezt követően nincs más dolgom, mint a megvásárolt CD-R vagy CD-RW lemezt behelyezni a rekorderbe, és kitalálni, mit is szeretnénk rögzíteni. Az előbbi korongra egyszer, míg az utóbbira – a Philips adatai szerint – legalább

ezerszer lehet új felvételt készíteni, ám ezt csak a hasonló rendszerű CD-RW lejátszókon hallgathatjuk meg. A lemez beszerzésekor érdemes észben tartani, hogy csak a Digital Audio korongokat ismeri fel a másoló, ráadásul azokból is csak a „recordable” és „for consumer” feliratiakat.

Amennyiben minden szükségeset beszerezünk, már csak maga a másolás van hátra. Digitális jelek esetén ehhez természetesen nincs szükség szintbeállításra, míg analóg kimenetű készülékre kótvé a szintszabályozóval állíthatjuk be az optimális értékeket.

Analóg jeleknél az egyes számok felismerésével lehetnek problémák, mert automatikus állásban csak legalább három másodperces szünetnél vált tracket (így hívják a következő szám elejét) a másoló. Ez azt jelenti, hogy ha nem figyelünk, az egyes számok folyamatosan kerülnek rá a lemeze, így nem lehet majd tesztölegesen ugrálni a dalok között, ellenkezőleg: az egész lemez egy zenefolyammá válik. Kis odafigyeléssel azonban megoldható a probléma, ugyanis felvételi közben egy gombnyomással, manuálisan is el lehet választani az egyes részeket egymástól.

A másolás végén már csak az elkészült felvétel ügyevezett véglegesítése, lezárása van hátra, ami után az eredeti hanghordozó gyakorlatilag tökéletes mását kapjuk.

A puding próbája az evés, így egy Philips készüléket is legjobban az elkészült másolat minősége jellemzi. Ebből a szempontból mindekképp jeles osztályzatot érdemel a termék, hiszen akár digitális, akár analóg kimeneti jelekről legyen is szó, az eredmény a végülilek számára sem jelenthet csalódást.

Filölp Norbert
(comptech@comptech.hu)

DVD a karácsonyfa alatt

Picinyke hazánkban új taggal bővült az ünnepi ajándékok listája. Ez lesz ugyanis a DVD-Video első hazai karácsonya. Az európai nyomulás érhető, hiszen a DVD (Digital Video Disk) ez évi sikere az Egyesült Államokban minden várakozást felülmúlt. Az európai közönségnek hivatalosan csak ez év tavaszán bemutatott technikai csemegének kedvező fogadtatása volt, az új szórakoztatóelektronikai szupersztár valamennyi fontos piacon megvetette lábát.

Alik nem tudnak várni, minden technikai újdonságot azonnal birtokolniuk kell, már korábban bevásároltak. Most azokon a sor, akik bár lelkes hívei a legújabb technológiának, azért szeretnek kicsit óvatosabban dönteni. Míg a kezdetek kezdetén csak egy-két gyártó alapmodelljei közül lehetett válogatni, mára a „menők” már a DVD-lejátszók második generációjánál tartanak. Érdemes hát a nagy karácsonyi vásárlás előtt alaposan megnézni a kiszemelt gépet!

Jogos kérdés, hogy van-e egyáltalán különbség két DVD-lejátszó képe között? Mielőtt ezt megválaszolnánk, érdemes visszamelegíteni a „közönséges” CD csecsemőkorára! Akkoriban sokan úgy gondolták, hogy mivel minden CD-játszó ugyanazokkal a számokkal (digitalizált hanggal) operál, nem különbözhet a hangjuk. Mára már a hifi iránt legcsekélyebb mértékben is érdeklődő zenebarát is tudja, hogy két CD-lejátszó nem csak árban, szolgáltatásban, de hangminőségben is igencsak különbözhet. Ahhoz viszont, hogy valaki könnyen különbséget tegyen két DVD-Video készülék képe között, gyakorlott, jó szemre van szükség.

Kellemetlen élmények érhetik a boldog tulajdonost, mikor az otthoni tévékészülékhez kapcsolva azt tapasztalja, hogy új készülékének korántsem olyan fantasztikus a képe, mint ahogy ezt a szaküzletben látta. Hiába ugyanis a legjobb DVD-lejátszó, ha a jó öreg, „kár-lenne-még-lecserelni” színes tv nem képes visszaadni ezt a minőséget. A DVD beszerzésekor tehát mindenképpen érdemes mérlegelni, miképpen illeszkedik majd az új készülék a meglévő házi kép/hang rendszerbe.

Először is érdemes alaposabban szemügyre venni a gép hátoldalát. Egyes DVD-gépek találhatók úgynevezett S-Video kimenet. Ha tv-készülékünkön van ennek megfelelő S-Video bemenet, számíthatunk rá, hogy ezt az összeköttetést használva komoly minőségjavulást érhetünk el. Ha a lejátszó két pár

hangkimenettel rendelkezik, akkor kényelmesen beköthetjük régi erőstónk „video in” és „CD in” bemeneteibe is.

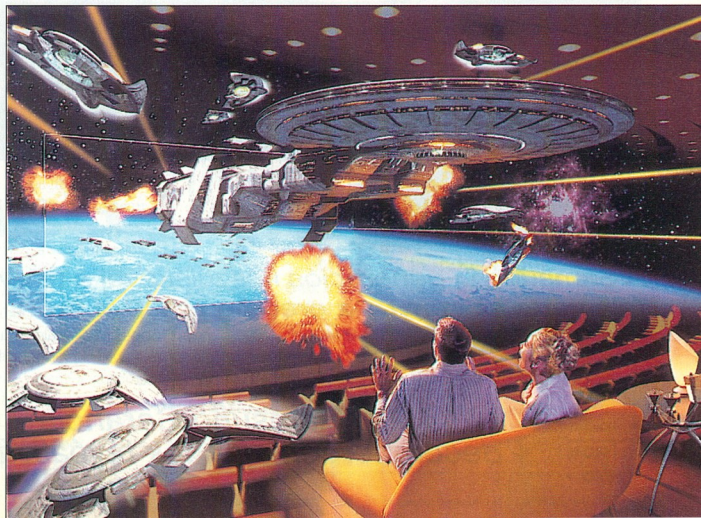
Azok a gyűjtők, akik nem tudtak ellenállni a LaserDisc, vagy valamelyik más különleges képlemez-formátum csábításának, olyan „kombi” lejátszót is vásárolhatnak, mely valamennyi típus – beleértve természetesen a DVD-t és az audio CD-t is – lejátszásra alkalmasak. Az ide vonatkozó Murphy-törvények és a felhasználói tapasztalatok figyelembevételével érdemes megjegyezni, hogy a többletszolgáltatások száma és a meghibásodások gyakorisága között szoros összefüggés áll fenn. Egyébként valamennyi készülék képes az audio CD-k lejátszására. Ugyanakkor tudomásul kell venni, hogy a DVD-Video elsősorban kép és az ahhoz társuló hang lejátszására szolgál. CD-játszóként még egy drágább „cucc” is legfeljebb csak egy középkategóriájú CD-játszóval képesek felvenni a versenyt. Az „aranyfüllek” tehát továbbra is

jobb, ha megmaradnak „audiophil”, két-dobozos (elkülönített futóműből és audio-elektronikából álló) CD-játszójuk mellett, a kevésbé vajt füllek viszont nyugodtan használhatják az új DVD-Video lejátszót zenélésre is.

A DVD-vásárlás egyik legnagyobb kérdése, hogy Dolby Digital dekóderrel ellátott, vagy „meztelen” lejátszót vásároljunk. A legelegánsabb, high-end megoldás az önálló Dolby Digital processzor, melynek bemenetéhez csatlakozhat a DVD-Video, a számítógép, a (jövőbeli) digitális tv és a (szintén jövőbeli) DVD-Audio, míg kimenetéhez a házimozsi térhangzását adó hangszórókat meghajtó erősítő kapcsolódik. A Dolby processzorral felszerelt DVD-lejátszót elsősorban azoknak kínálják, akik még nem rendelkeznek házimozirendszerrel, és új készüléküket szánják ennek alapjául.

Pécsi Ferenc

(peccsif@mail.matav.hu)

Bámulatos

A Samsung új generációs készülékével a televíziózás teljes élvezete felé vette az irányt. Az eredmény: 29+1 inch!

Az új, 100Hz-es televízióknak nem csupán a képernyője mutat többet, de – hála a Super Hitron Plus képcsőnek – a színei is varázslatosak. Mi több, a Dolby Pro Logic rendszer térhatásának és a tölcseres hangszugárzóknak köszönhetően hangjával is elkápráztatja közönségét. A Super Hitron Plus valóban bámulatos.

**3,5 év Samsung Garancia
+ decemberben ajándék tévéállvány!**

**SUPER
HiTRON
+ plus**

SAMSUNG

Hangoskodás

A koncerttechnikáról röviden

Emeletnyi magasba tornyozott óriási hangfalak. Több tízezer watt teljesítmény. Kábelpagetti a színpadon. Óriáskígyónak látszó valami kuszik a nézőteret uraló pingpongasztalnyi keverőpult felé. Látszólag teljes anarchia, valójában tökéletes harmónia. Kezdődhet a buli.

Ha a józan megfontolás oldaláról közelítünk, a koncerthangosítás reménytelen feladat. (Egyes próbálkozónak sajnos az is marad.) Szabad téren ugyanis a hangerő a hangforrástól távolodva rohamosan csökken. Ha tehát azt szeretnénk, hogy a távolabb állók is élvezhessék a zenét, a hangfalak előtt csapólag legfeljebb egyedekek megsüketülnek. Kudarcba fulladnak azok a kísérletek is, melyek arra irányulnak, hogy hangfalakkal kerítsék be a közönséget. Az ilyenkor keletkező visszhangok, többszörös megszólalások teljesen tönkröthetik a koncertet. Zárt térben sem sokkal jobb a helyzet. A falakról visszaverődő hang ugyanis szintén nehezen kiküszöbölhető zavarokat okoz.

Mivel ezek a józan megfontolások sem a közönséget, sem pedig a zenekarokat nem tudják el tántorítani, gondoskodni kell a megfelelő hangosításról.

A hang mérnöke

A nagyobb koncertek többnyire nem egyedi rendezvények, hanem valamilyen turné részei. Egy több országra, esetleg több földrészre kiterjedő turné népes stábjának egyik kulcsszereplője a „hangosztály”. A hangoskvetelője a színpad előtti keverőasztal uraló hangmérnök. (Egyes szuperprodukciók külön hangtervező – sound designer – szolgáltatását is igénybe veszik.) A vezető hangmérnök a turné menedzserével, producerével és egyéb nehezen megdolgozható szakembereivel vívott véres csatákban próbálja kiharcolni, hogy

a produkciónak – és a hangmérnök ízlésének – megfelelő berendezéseket béreljenek. A hangszárgázok és az erősítők kérdése viszonylag egyszerű. Ezekkel a hangmérnök valahogy úgy építkezik, mint egy gyerek a Lego kockákkal. A színpad két oldalán felépített hangfalatymok és a színpad fölül függesztett „hangfalfürtök” mérete, a rendszer teljesítménye a turné során a helyszín méretétől és a közönség létszámától függően némileg változhat. A hangfalak beállításának, összehangolásának módszerre a legújabb számítógépes segédesszközök ellenére is a hangmérnök beszokványkonyha feltektitkai közé tartozik.

A központi asztal

A koncerthang „idegközpontja” a nézőtéri keverőasztal. Ez a több tucat bemenettel rendelkező szőnyeg fogadja a színpadi mikrofonokból és az elektronikus hangszerekből (gitárok, billentyűsök, effektek stb.), a playback magnetofonokról és más forrásokból érkező jeleket. Ezekből az „alapananyagokból” a hangmérnök összegyűjti a megfelelő arányú hangzást, megfűszerezi némi hangeffektusokkal, és ezt az elegyet küldi vissza a színpad szélén (mögött, alatt) heverő erősítőkre. Ez így leírva persze roppant egyszerűnek tűnik. Mióta viszont megfordult a világ, és nem a koncerten előadott számokból készülnenek lemezek, hanem a gondos, hónapokig tartó stúdiómunkával kimunkált CD-k marketingtámogatása zajlik a koncerteken, a CD hangzását kell reprodukálni a sta-

dionokban. Nincs mit tenni, szintre egy egész stúdiót kell telepíteni a nézőter közepére.

Mi is az a sűgó?

Hiába az óriási hangfalak, a rettenetes teljesítmény, a zenészek a színpadon „sűgóra” szorulnak. Ennek egyik oka, hogy ők a nézőtéri hangosítás „ármékában”, a hangfalak mögött dolgoznak, másik pedig az, hogy ahány zenész, annyiféle aránnyal szeretné visszahallani a produkciót. (Általában mindenki keveslit saját magát és sokallja a többieket.) A megoldást a színpadi keverőtechnikus (stage mixer) szolgáltatja. Az ő dolga, hogy a

zenészek előtt fekvő „kontrolládkba” a kellő hangelegyet táplálja. A színpadi mixer a fő (nézőtéri) keverőasztaltól kapja a nyers (effekték nélküli) hangot, melyet gyakran egyéb jelekkel egészít ki. Ilyenek például a zenészek belépését segítő „metronóm” jelek, vagy az egyes látványelemek (videó, lézer) és a hang szinkronitását segítő „manókók”. A sokszor nem könnyű természetű zenészekkel közeli kapcsolatban dolgozó technikus csak úgy lehet sikeres, ha műszaki tudása mellett nem kevés pszichológiai érzékel is rendelkezik.

P. F.

(peccsif@mail.mata.v.hu)

ÜNNEPI AJÁNLATUNK

KONICA Q-Mini

DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGÉP

640 x 480 pixel felbontás, LCD monitor, 2MB képtároló kártya, automata és kézi beállítások, piros szem elleni védelem, beépített vaku, makró funkció,

Ár: 79.200.- Ft. +ÁFA

Ajánlatunk érvényessége: 1998. december 23!!!!

H-1035 Budapest
Farkasr u. 25-31
Tel: (061)250-3266
Fax: (061)250-3272

Vezérképviselet

Film nélküli fényképezés

Fokozatos fejlődés után a digitális fényképezés mára eljutott arra a szintre, ahonnan már nincs visszaút. A kamerák egyre jobbak és olcsóbbak, egyre szebb képeket lehet velük készíteni, egyre könnyebben, így nem véletlen, hogy rohamosan terjednek. Ma már nálunk sem kuriózum, ha valaki úgy fényképez, hogy film helyett memória kártyát tesz a gépbe. Igaz, ma még a digitális kamerák drágábbak azonos képességű filmes társaiknál, de ezen utóbbiak árelőnye állandóan csökken. Az alábbiakban a hazai üzletekben feltehetően japán gyártmányú gépekből mutatunk be egy csokorra valót.

A Minolta a skála két végét célozta meg. Az érdekes formatervezésű Dimáge V az amatőröknek készült, kezelése egyszerű, de a felbontása ma már egy kicsit az átlag alatti, 640 x 480. Átlagos tömörítéssel 40 képet tud tárolni. Az RD-175 már a profiknak szánt csúcskategória. 1528 x 1146 pixelből áll

össze a kép, az objektív cserélhető és a megszokott Minolta tartozékok használhatók hozzá, mindezt viszonylag alacsony áron.

Az AGFA új kamerája az EPhoto 1680 is az igényes felhasználóknak készült. Legnagyobb felbontása 1600 x 1200 pixel, ez már

keresnyi, azaz 48 képet tárolhatunk, ebben az esetben viszont készülünk fel a jelentős minőségromlásra.

Az amatőrök elvárásainak felel meg a Canon PS A5 digitális fényképezőgépe. A felmérések szerint a fotósok többsége legfeljebb 10 x 15 cm-es nagyítást készített, ehhez pedig elegendő a gép tudása, amelyet azzal fokoznak, hogy képjavító szoftvert is mellékelnek hozzá. Ha takarékosan bányunk a képpontokkal, akár 266 kép is elfér a kamera memóriájában.

Az Olympus C-840L első ránézésre ugyanolyan, mint egy hagyományos kompakt fényképezőgép. Hátról viszont feltekin a nagyméretű színes LCD monitor, ahol azonnal megnézhetjük az elkészült képeket és a rosszakat rögtön törölhetjük is. A gép már az úgynevezett megapixelcs kategóriába tartozik, legnagyobb felbontása 1280 x 860. Ebben az üzemmódban 9 kép fér a tárolóba.

Lónyai László
(lonyai@comptech.hu)

akár 24 x 36 cm-es kiváló minőségű képekhez is elég. A nagy felbontásnak persze ára is van: a 4 Mbyte-os tárolókártyára csak 6 felvétel fér el. Igaz, ha megelégszünk valamivel gyengébb minőséggel is, akár másfél filmet-

Kívülálló számára valószínűleg furcsa dolog egy High End kiállítás, sőt maga a High End kifejezés is. A hifi arisztokrácia ugyanis nem kevesebbet tűz ki célul, mint a tökéletes hangzást. Az általában kisipari módszerekkel készülő, néha sokkoló árú készülékeket hiába keresünk az áruházakban. Ezért is fontosak a kiállítások. Ott egyszerre, egymás mellett jelen van a legtöbb kereskedő és velük együtt persze sok készülék.

A tökéletesség bűvöletében

Az idén hetedik alkalommal megrendezett Budapesti High End Show is magán hordozta az ilyen bemutatók minden jellegzetességét. A kiállítás helyszíne a már évek óta megszokott Atrium Hyatt volt. Egy-egy szobába belépve a látogatónak nem volt más dolga, mint hogy leüljön a „nézőtérre”, és kedvére hallgassa a felkínált műsort. A szállodai High Endnek azonban komoly hátrányai vannak. Közel sem alkalmas egy ilyen rendezvény a készülékek, készülékláncok hangminőségének megítélésére.

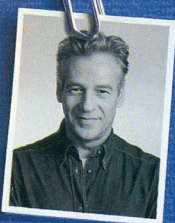
A korábbi évekhez képest szembetűnő volt idén a digitális hang

térnyerése. A CD-t korábban egyértelműen elutasító High End világ egyre nagyobb része fogadja el, hogy sokfajta zene ma már csak CD-n érhető el.

A kiállítást rendező MERLIN AUDIO négy szobában négy összeállítást mutatott be. Valószínűleg ezeti is bizonyítani akarták, hogy a High End elsősorban megközelítési mód, segítségével olcsóbb és drágább berendezés egyaránt készülhet. A talán egyetlen külföldön

is komoly sikereket elért hazai fejlesztő, az ETALON elegendőnek tartotta, ha egy „kisebb” hifi láncot bemutat. (Árlistájukat nézvegetve nem kell a hazai vevők rohamától tartaniuk.) Míg a L'AUDITEUR berendezései inkább a klasszikus zenén próbáltak domborítani, a hazai fejlesztésű, a világpiacon most kijutni próbáló ALISCA ORANGE pedig inkább dzsesszfelvételekkel próbálta megmutatni erősségeit. A kiállítás tanulsága most is csak az volt, mint korábban: nemcsak a zenei, de a zenehallgatási ízlés is szubjektív.

P. F.

MICSODA ÉLMÉNY! ...HÁZIMOZI PHILIPS DVD-VIDEÓVAL

„SOSEM LÁTTAM MÉG MOZIFILMET
ILYEN TÖKÉLETES MINŐSÉGBEN”

HÁZIMOZI DVD-VIDEÓVAL – LENYŰGŐZŐ VIZUÁLIS VILÁG

A DVD video-szolgáltatással kibővített házimoziszerrel minden program fantasztikus élményt nyújt – ráadásul úgy, hogy Önnek fel sem kell állnia kedvenc karosszékéből. A DVD teljes mértékben digitalizált házimozit biztosít: a kristálytisztá digitális kép a szélesvásznú TV-képernyőn olyan érzést kelt a nézőben, mintha ő maga is része lenne a cselekménynek, a digitális hang „valóságshűsége” pedig a nagy mozikra jellemző hanghatást idézi. A rendelkezésre álló hely nagyságától függően a házi-

mózi-rendszert többféle módon is fel lehet építeni a DVD-video körül: a választék a legkisebb helyigényű megoldástól (szélesvásznú képernyő) egészen az olyan kifinomult változatokig terjed, mint a Dolby® digitális vevőegység, amely hat hangszórón keresztül „figyeli” a DVD-video elkülönült hangsávjainak valóságshűségét. A Dolby Pro Logic Audio Minisystem-mel pedig a Philips DVD-vidéók különféle (digitális és analóg) audio kódoló rendszereket is használnak, ideértve a Dolby Digital-t, a Dolby Pro Logic Surround-ot és az MPEG-2 digitális audiorendszert.

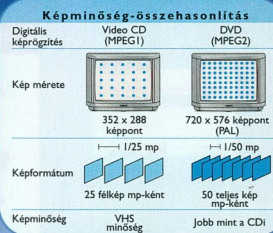
Mozielőadást otthon, ilyen minőségben eddig még soha nem lehetett nézni.

A HIHETETLENŰL TÖKÉLETES DVD

A DVD-lemez és a CD között az alapvető különbség a tárolókapacitásban rejlik: egy DVD-lemezre 26-szor annyi adat és információ fér rá, mint egy CD-re. Ez azt jelenti, hogy egyetlen DVD-lemez nyolc órányi, kiváló minőségű digitális video- és audioprogramot tartalmaz. Ehhez társul még rengeteg olyan kiegészítő funkció, amelyekkel a házimozizás még fantasztikusabb élményt nyújt: a program bármely részének azonnali kikeresése, nyelvi választék, alcímek választáhatósága, különféle kamera-látószögek, interaktivitás, speciális gyermekzár – mindezt egy normál CD nagyságú DVD-lemezen.

MIND TÖBB MOZIFILM ÁLL RENDELKEZÉSRE DVD-LEMEZEN

A nagy hollywoodi filmgyártó cégek (Warner, PolyGram, Universal, Disney, Columbia, Tristar stb.) által korábban készített filmek közül ma már több száz áll rendelkezésre DVD-lemezen – ezek közül egyre több már Európában is kapható, és továbbiak érkezése várható az elkövetkező hónapokban.

DOLBY SURROUND PRO LOGIC a Dolby Laboratories Licensing Corporation bejegyzett védjegye.

További információ:
<http://www.sv.philips.com>

PHILIPS

Let's make things better.

Telefonvonal karácsonyra

üzenetrögzítős készülékkel

csak 9900 Ft
+888 Ft-os 24 havi részlet*

A **Concorde 2000** digitális üzenetrögzítője nemcsak az üzeneteket, de a folyó beszélgetéseket is képes tárolni. Rádásúl sem a telefonszámok megjegyzése, sem a szalag cseréje nem okozhat többé gondot. Az egyéni MATÁV fővonallal „egybecsomagolt” **Concorde 2000** mindezekre éppolyan elegáns megoldás, mint amilyen

ideális karácsonyi ajándék.

* Amíg a készlet tart. Az ár az áfát tartalmazza.

TVszörf karácsonyra

akciós MATÁVNet-díjcsomaggal

4500 helyett csak 3300 Ft/hó*
havi 33 óra internetezéshez

A **TVszörf**tel bárki internetezhet – a saját tévéjén keresztül. A világháló eléréséhez nincs szükség számítógépes ismeretekre, sőt, még számítógépre sem, csak egy kényelmes fotelre és egy távirányítóra. A készülék akár 36 havi, mindössze 4410 Ft-os részletre is megvásárolható, ára egy összegben is csak 99 000 Ft, áfával együtt. A **TVszörf** tehát nemcsak az internetes böngészést könnyíti meg, de a boltokban való böngészéstől is megszabadít: máris megvan

a különleges, személyre szóló ajándék.

*Január 31-ig történő vásárlás esetén, fél éven át. További tájékoztatás a TVszörfről: **06 80 42 00 42**

Keresse ajánlatunkat a MATÁV Pontokban és ügyfélszolgálati irodákban!

Egymás közt

